

A. Předpoklad:

Na praktické ukázce slavení svátosti smíření zdůrazníme radostný charakter této svátosti jako návrat k Otci a nový začátek v dobrém. K dětem přistupujeme individuálně, abychom odhalili případné zábrany nebo jiné problémy ve vztahu k této svátosti.

B. Cíl:

- Seznámit děti s tím, co svátost smíření působí a jak probíhá.
- Dát dětem poznat, že Bůh je dobrý a milující Otec, který nám prostřednictvím kněze odpouští vždycky, když k němu přijdeme.

C. Metodické pokyny:

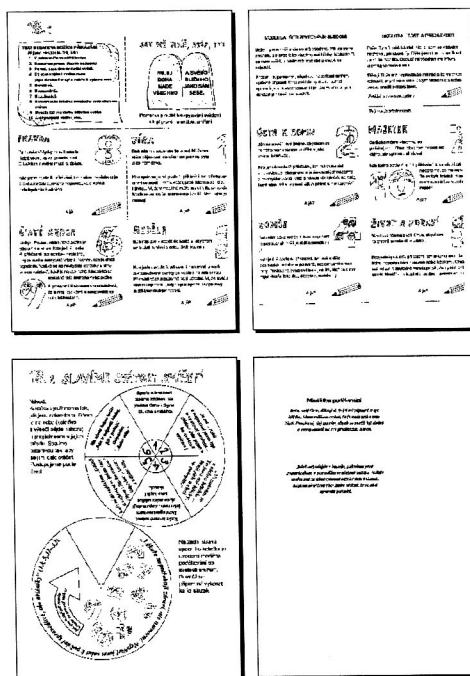
Otázky k opakování: Co je to svědomí? – Je to Boží hlas v nás. K čemu nám slouží svědomí? – Pomáhá nám poznat, co je dobré a co zlé. Jak musíme svědomí vychovávat, aby nám radilo dobře? – Vychováváme ho tak, že se snažíme poznávat Pána Ježíše a jeho přikázání.

Nové téma:

Tuto hodinu bude zřejmě vhodné rozdělit na dvě nebo se setkat s dětmi ještě zvlášť mimo vyučování (nejlépe v kostele). V první části by se měly dozvědět, co svátost smíření je a co působí. V druhém setkání by se měly společně na svátost smíření připravit a vysvětlit si praktické záležitosti průběhu svátosti smíření. Dále je velmi potřebná spolupráce rodičů nebo jiného praktikujícího věřícího z rodiny, zvláště tam, kde je dětí hodně a katecheta se nemůže příliš věnovat každému zvlášť. Individuální přístup je však přesto nezbytný.

1) Meditace s oknem. Katecheta vyzve děti, aby se podívaly na okno v učebnici na str. 42. Každým kouskem skla proniká do chrámu světlo. Celý obraz tvoří nádhernou mozaiku – každé sklíčko má své místo, na každém záleží. Kdyby některé vypadlo, byla by v okně díra. Celkový obraz vzniká jen díky tomu, že sklíčka drží pohromadě. Kdyby se rozsypala a bylo každé zvlášť, žádný obraz by nevznikl.

Toto okno nám může připomenout několik věcí. Každý z nás je takovým sklíčkem, kterým proniká Boží světlo. Toto světlo zazářilo v každém člověku při křtu. Říkáme mu milost. Hřích nám toto sklíčko kazí. Hřích totiž narušuje naše přátelství s Bohem. Co musíme udělat se sklem, když je špinavé? – Umýt ho, očistit. Co musíme udělat, když narušíme přátelství? – Smířit se. Naši duši musíme čas od času očistit od hříchů. Kdo to může udělat? – Jenom Pán Ježíš, když k němu přijdeme. On je stále věrný. On své přátelství k nám nikdy nezruší.

Každý z nás je jiný a my všichni dohromady máme tvořit krásný obraz – církev. Na každém z nás záleží. Každý v něm má své místo. Každý můj hřích neškodí tedy jenom mně, ale dotýká se všech. Jestliže moje „sklíčko“ je špinavé nebo vypadne, pak nejenže Boží světlo ve mně nezáří, ale kazím i celý obraz, do kterého patřím.

Varianta: Katecheta to může názorně předvést i takto: rozstříhá jeden list z barevného kalendáře na tolik nepravidelných dílků, kolik je žáků ve třídě. Každý dostane jeden. Rozdá je žákům a vyzve je, aby se společně pokusili vytvořit původní obraz. Všichni společně se pak na něj díváme a katecheta vysvětluje podobně jako u okna. Každý má v obraze své místo. Kdybychom některé papírky ztratili nebo zničili, obraz už bude narušený.

2) Příběh – vysvětlení pojmu „smíření“. K tomu, abychom mohli svoje „sklíčko“, tj. svoji duši, očistit, ustanovil Pán Ježíš svátost smíření. Co je to vlastně smíření? Katecheta se ptá dětí, jestli už zažily nějaké smíření.

O jednom smíření a odpuštění může katecheta vyprávět tento nebo podobný **příběh**.

Vašek přišel odpoledne ze školy. Maminka hned poznala, že je trochu nesvůj. „Co bylo ve škole?“ ptá se. „Ále, nic.“ „Nic? Mně se zdá, že se ti něco přihodilo. Nedostals náhodou špatnou známku?“ „Ne, mami,“ odpovídá Vašek, ale dívá se přitom stranou. Stydí se přiznat, že se mu nepovedl diktát a dostal čtyřku. Možná by mu maminka zakázala jít ven a on se zrovna domluvil s Petrem, že se projedou na kolech. „Nemáš teplotu?“ ptá se dál maminka a dává mu ruku na čelo. „Kdepak, je mi dobře!“ rychle vyhrkne Vašek, aby náhodou nemusel do postele. Pak by z projíždky nebylo vůbec nic. Po večerní modlitbě Vašek uléhá, ale spánek ne a ne přijít. Tíží ho svědomí: lhal mamince, a ještě k tomu má zítra přinést do školy podepsanou žákovskou knížku. Co bude dělat? Převaluje se na posteli a je mu těžko. Je mu taky líto, že maminku podvedl.

Když jde maminka spát, slyší, že chlapec ještě nespí. Sedne si k němu na postel. „Vašíku, co je ti? Nezapomněls mi něco říct?“ Chlapec zaboří hlavu do podušky a potlačuje slzy. „Maminko, odpusť mi to, já jsem ti dneska lhal. Dostal jsem čtyřku z diktátu, ale neřekl jsem ti to, abys mě pustila ven. Teď je mi to líto a nemohu spát.“ Maminka je chvíli zticha. Pro Vaška je to horší, než kdyby křičela a nadávala. Pak řekne: „Já jsem věděla, že s tebou není něco v pořádku. Lhát se nemá, mohls mi to říct hned odpoledne! Ale jsem ráda, že ses přiznal aspoň teď. Odpuštím ti to a nezlobím se na tebe. Když se ti něco takového příště stane, neboj se za mnou přijít. A teď už klidně spi. Zítra se spolu na ten diktát podíváme, ano?“ Pohládila Vašíka a dala mu pusku na dobrou noc.

Vašek za chvíli usnul. Jaký to byl krásný pocit, že mu maminka odpustila a že je všechno zase v pořádku! (Děti mohou uvést své zkušenosti se smířením a odpuštěním.)

3) Práce s učebnicí. Stejně odpouští Bůh i nám, když k němu přijdeme a vyznáme své hříchy ve svátosti smíření. O tom, jak Pán Ježíš tuto svátost ustanovil, si **přečteme z učebnice** z úryvku evangelia sv. Jana.

4) Vysvětlíme si, jak svátost smíření probíhá. Vyzveme děti, aby si vzpomněly na příběh o marnotratném synovi. Každá svátost smíření je něčím podobným – naším návratem k Otci.

Jak budeme postupovat?

(Jednotlivé kroky sledujeme i podle učebnice.)

Nejdříve se musíme dobře připravit. K přípravě patří:

a) Zpytování svědomí. Přemýšlím a s pomocí svědomí vzpomínám na to, co se mi povedlo, co jsem pokazil nebo udělal špatně, a také na to, co jsem mohl udělat dobrého, ale neudělal.

Před zpytováním svědomí prosíme Boha v modlitbě, aby nám pomohl dobře poznat, co bylo správné, a co ne, a aby nám dal odvahu pravdivě své hříchy vyznat.

b) Lítost. Bůh mě má moc rád. Já jsem ho svými hříchy zarmoutil. Nejednal jsem tak, jak chce on. Je mi to líto. LÍTOST je nejdůležitější částí svátosti smíření. V modlitbě poprosím Boha o odpuštění. Tak ukážu, že je mi hříchů líto a mrzí mě. Zároveň Bohu řeknu, že je chci napravit a být lepší.

Katecheta může vysvětlit rozdíl mezi lítostí dokonalou a nedokonalou pomocí příběhu. Mirek a Zdeněk jsou bratři. Jejich tatínek má rádio s magnetofonem, na kterém si kluci mohou použít písničky nebo pohádky na kazetách. Mají však zakázáno dělat to sami – bez tatínka. Jednou si řekli, že už to dobře umí, takže se nic nemůže stát. Až tatínek přijde domů, ani to nepozná. Jenže jako naschvál se stalo! Magnetofonová kazeta se záhadně zasukovala a přetrhla. Klukům to bylo líto. Mirek litoval, že nesplnili slib a zapnuli magnetofon, když tatínek nebyl doma, přestože to měli zakázáno. „Tatínek nás má rád, a my jsme ho zklamali.“ Zdeněkovi to bylo taky líto, ale jinak: „Tu nejlepší kazetu jsme si zničili! Už se nedá koupit! A tatínek se bude určitě zlobit a dostaneme zákaz jít ven.“ – Vidíme, že Mirek litoval z lásky k tatínkovi, kdežto Zdeněk ze strachu před trestem.

Když lituji hříchů z lásky k Bohu – Pán Ježíš mě má tolik rád, zemřel za mě na kříži... – takové lítosti říkáme dokonalá.

Když lituji hříchů proto, že se bojím Božích trestů, je to lítost nedokonalá. Vždycky se máme snažit ve svátosti smíření o lítost dokonalou.

c) Předsevzetí. Řeknu sobě i Bohu, v čem se chci konkrétně polepšit. Mohu si to i napsat.

Po přípravě můžeme přistoupit k přijetí svátosti smíření. K ní patří:

d) Vyznání. Hříchy vyznávám knězi ve zpovědnici nebo ve zpovědní místnosti. Nic nezatajím. Nemusím se stydět ani bát, protože Bůh o mně ví všechno a má mě rád. Kněz o ničem, co slyší ve svátosti smíření, nikdy nemluví (zpovědní tajemství).

e) Kající skutek. Kněz mi uloží vykonat kající skutek. Říkáme mu někdy také pokání. Většinou je to modlitba nebo dobrý skutek. Také musím nahradit škodu, pokud jsem nějakou hříchem způsobil a pokud je to možné. Poděkuji Bohu za to, že mi odpustil hříchy. Mám velkou radost – vždyť mohu začít zase znovu s čistým srdcem a novou silou. Bůh mi pomáhá.

f) Rozhřešení. Kněz se nade mnou modlí a dává mi rozhřešení. Znamená to, že Pán Ježíš mi nyní odpustil hříchy. Tuto moc má kněz od Pána Ježíše, tak jako ji kdysi dostali apoštolové.

5) Práce s pracovními listy. Oba pracovní listy nám poslouží pro vlastní přípravu i pro přijetí svátosti smíření. Z jednoho vyrobíme **sešitek**, ve kterém jsou podle Desatera otázky ke zpytování svědomí a modlitby ke zpytování i k lítosti. (List formátu A4 rozstříhneme v označeném místě na tři pruhy. Sešitek uprostřed sešijeme sešívačkou.)

Z druhého pracovního listu vyrobíme **kolečko**, kterým se dá otáčet a postupovat správně při svátosti smíření. (Dvě kolečka vystříhneme podle nákresu a spojíme patentkou tak, aby se jimi dalo otáčet.)

Zde je vhodné hodinu rozdělit.

6) Vlastní příprava na svátost smíření

Společně se na svátost smíření připravíme. Každý se však připraví ještě doma a poprosí o pomoc třeba rodiče. Na začátku katecheta zdůrazní, že svátost smíření je velká radost, protože se v ní setkáváme s Bohem, který se na nás těší a chce nám odpustit a dát novou sílu.